

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
ІМ. Б.Д.ГАВРИЛИШИНА

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. директора
ННІМВ ім. Б. Д. Гаврилишина

Людмила ГАВРИЛЮК-ЄНСЕН
« 04 жовтня » 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ
« 04 жовтня » 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ННЦІОТ

Святослав ПИТЕЛЬ
« 04 жовтня » 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

«АНАЛІЗ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ»

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань 29 «Міжнародні відносини»

Спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Освітньо-професійна програма «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

кафедра міжнародних відносин та дипломатії

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	СРС (год.)	Разом (год.)	Екзамен (сем.)
Денна	1	2	30	15	5	6	94	150	2
Заочна	1	2	8	4	-	-	138	150	2

04.10.2024

Тернопіль - ЗУНУ, 2024

Робочу програму склала канд. екон. наук, доцент кафедри міжнародних відносин та дипломатії
Наталія Іванівна Карпишин

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри міжнародних відносин та дипломатії
(протокол № 3 від 30.09.2024 р.)

Завідувач кафедри

д.е.н., професор Оксана ТУЛАЙ

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 291 «Міжнародні відносини,
суспільні комунікації та регіональні студії» (протокол № 3 від 01.10.2024 р.)

Голова групи

забезпечення спеціальності

д.іст.н., професор Ігор ДАЦКІВ

Гарант ОПІ

к.е.н., доцент Наталя КАРПИШИН

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Аналіз та прогнозування зовнішньої політики»

1. Опис дисципліни

Дисципліна	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань – 29 «Міжнародні відносини»	Статус дисципліни – вибіркова дисципліна циклу професійної підготовки Мова навчання - українська
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність – 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»	Рік підготовки – 1 Семестр – 2
Кількість змістових модулів – 2	Ступінь вищої освіти – магістр	Денна: Лекції – 30 год., Практичні заняття – 15 год. Заочна: Лекції – 8 год., Практичні заняття – 4 год.
Загальна кількість годин – 150		Денна: Самостійна робота – 94 год.; Тренінг - 6 год. Індивідуальна робота – 5 год. Заочна: Самостійна робота – 138 год.
Тижневих годин – 10 год., з них аудиторних – 3 год.		Вид підсумкового контролю – Екзамен

2. Мета і завдання дисципліни

2.1. Мета вивчення дисципліни. Метою викладання навчальної дисципліни є опанування студентами знаннями та вміннями аналізу політики, а також формування у них навичок інформаційно-аналітичної діяльності в галузі міжнародних відносин.

2.2. Завдання вивчення дисципліни: формування у студентів знань про специфіку функціонування міжнародної системи та вмінь аналізу і прогнозування зовнішньої політики. Студенти повинні засвоїти ключові категорії, що використовуються в дослідженнях у сфері аналізу зовнішньої політики та міжнародних відносин, методологічні основи аналізу та прогнозування міжнародних відносин та зовнішньої політики держав; моделі міжнародних відносин; методи збору та опрацювання міжнародної інформації; системний аналіз міжнародних взаємодій; організацію аналітичної діяльності зовнішньої політики.

2.3. Передумови для вивчення дисципліни. Вибіркова дисципліна циклу професійної підготовки «Аналіз та прогнозування зовнішньої політики» тісно взаємодіє з такими дисциплінами, як: Міжнародні системи та глобальний розвиток; Глобальна безпека та міжнародні конфлікти; Міжнародна політика та економічна дипломатія; Україна в сучасному геополітичному просторі.

2.4. Результати навчання. Результатом вивчення дисципліни «Аналіз та прогнозування зовнішньої політики» є теоретична та практична підготовка майбутніх фахівців з таких питань: аналіз зовнішньої політики як невід’ємна складова міжнародних відносин, етапи формування аналізу зовнішньої політики, система зовнішньополітичного аналізу та прогнозування в структурі державного апарату провідних країн світу, засоби та форми впливу «мозкових центрів» на формування зовнішньої політики, глобальне політичне прогнозування, методологічні проблеми аналізу зовнішньої політики, сутність політичного прогнозування, зовнішньополітичне прогнозування, інструментарій та етапи прогнозного дослідження, сценарні методи політичного прогнозування, інформаційно-аналітичне забезпечення зовнішньополітичного аналізу та прогнозування.

3. Програма дисципліни

Змістовий модуль 1. Аналіз зовнішньої політики

Тема 1. Аналіз зовнішньої політики як невід’ємна складова міжнародних відносин

Хронологічні етапи становлення аналізу зовнішньої політики та їх суть. Початковий етап становлення аналізу зовнішньої політики (друга половина 50-х років).

Виокремлення напрямків аналізу зовнішньої політики. порівняльні дослідження зовнішньої політики (comparative foreign policy), структурнофункціональний аналіз зовнішньої політики; дослідження зовнішньої політики з позицій загальної та соціальної психології.

Аналіз зовнішньої політики (foreign policy analysis). Теорія прийняття зовнішньополітичних рішень, бюрократична теорія, концепції та теорії психологічних досліджень, комп’ютерне моделювання зовнішньополітичного процесу та процесів прийняття зовнішньополітичних рішень, теорія експертних оцінок. Виклики глобалізації для аналізу зовнішньої політики. Співвідношення традиційної та нової парадигм у аналізі зовнішньої політики..

Тема 2. Інформаційно-аналітичне забезпечення зовнішньополітичного аналізу та прогнозування

Поняття «інформаційно-аналітичне забезпечення» (ІАЗ). Модель інформаційно-аналітичного забезпечення політичної системи. Світова практика інформаційно-аналітичного забезпечення політичної системи.

Тема 3. Методологічні засади аналізу зовнішньої політики

Методологія та методика аналізу зовнішньої політики.

Загальнонаукові методи, які використовуються при аналізі зовнішньої політики.

Соціально-гуманітарні методи в аналізі зовнішньої політики.

Експлікативні методи: контент-аналіз, івент-аналіз, когнітивне картирування, метод індикаторів та статистичні методи.

Конструктивні методи: експеримент, системний метод, математичне моделювання.

Прогнозні методи: метод Дельфі, побудова сценаріїв, «мозкового штурму».

Тема 4. Система зовнішньополітичного аналізу у провідних країнах світу

Організація політикоуправлінських досліджень та їх роль у формуванні зовнішньої політики США. Особливості формування аналітичних центрів у Європі. Основні центри зовнішньополітичного аналізу країн Заходу у ХХІ ст.

Основні державні та недержавні аналітичні центри в сфері зовнішньої політики.

Засоби та форми впливу «мозкових центрів» на формування зовнішньої політики. «Мозкові центри» як суб’єкти експертного середовища: функціональний аналіз. Роль «мозкових центрів» США у формуванні ідейних засад зовнішньої політики.

Змістовий модуль 2. Прогнозування у зовнішній політиці

Тема 5. Політичне та зовнішньополітичне прогнозування

Політичне прогнозування. Поняття прогностики, предмет, структура і метод прогностики. Об’єкти та суб’єкти політичної прогностики, її функції та завдання.

Прогнозуюча система. Цільове угруповання прогнозів. Профіль та фон прогнозу (прогностичний фон). Методологічні прогностичні принципи.

Параметри прогнозів. Критерії типології прогнозів. Прогностичні ефекти: прямі та зворотні.

Поняття та принципи зовнішньополітичного прогнозування. Методи прогнозування зовнішньої політики. Поняття та види верифікації прогнозів. Прогнозування та оцінювання: зведення цілей та альтернатив до купи. Прогнозування впливів. Оцінка впливів. Порівняння альтернатив з несумірними критеріями.

Врахування особового фактору в прогнозуванні зовнішньої політики. Врахування національного характеру та культурних особливостей народу при прогнозуванні зовнішньої політики.

Тема 6. Інструментарій та етапи прогнозного дослідження

Способи розробки прогнозів: анкетування, екстраполяція, інтерполявання, моделювання.

Основні етапи прогнозування: передпрогнозна орієнтація; побудова висхідної (початкової) моделі прогнозованого об'єкту; збір даних прогнозного фону; побудова динамічних рядів; розробка серії гіпотетичних пошукових або нормативних моделей і складання можливих варіантів розвитку подій; оцінка достовірності і точності, попередня верифікація прогнозу; вироблення рекомендацій для прийняття політичних рішень; експертне обговорення (експертиза) прогнозу; нова передпрогнозна орієнтація.

Тема 7. Сценарні методи політичного прогнозування

Основні поняття та методологічні передумови. Основні завдання та способи використання сценаріотехнік в політичному прогнозуванні.

Основні технологічні альтернативи, що використовуються при використанні прогнозних сценаріїв.

Основні методи та алгоритми сценарного прогнозування. Використання кількісних показників як допоміжного інструментарію сценаріотехніки. Сценарний метод: основні можливості.

Тема 8. Глобальне політичне прогнозування

Предмет та метод глобального політичного прогнозування. Синтетична парадигма в глобальному політичному прогнозуванні. Розробка сценаріїв у парадигмі синтетичного прогнозування.

Домінантний прогностичний сценарій: проблема вибору.

Чотири основних сценаріїв майбутнього. Структура однополюсного світу. Біполярний світ. Різні варіанти піднесення автономних центрів (країн). Прогнози Дж. Модельського, Дж. Арригі, І. Уоллерстайна, Дж. Голдстайна, С. Хантінгтона, К. Уолтса, Х. Макрея.

4. Структура залікового кредиту дисципліни

	Кількість годин					
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Тренінг	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1. Концептуальні основи суспільних комунікацій						
Тема 1. Аналіз зовнішньої політики як невід'ємна складова міжнародних відносин.	2	1	10	3	3	Поточне опитування
Тема 2. Інформаційно-аналітичне забезпечення зовнішньополітичного аналізу та прогнозування	4	2	12			Поточне опитування
Тема 3. Методологічні засади аналізу зовнішньої політики	4	2	12			Групові завдання
Тема 4. Система зовнішньополітичного аналізу у провідних країнах світу	4	2	12			Групові завдання
Змістовий модуль 2. Прогнозування у зовнішній політиці						
Тема 5. Політичне та зовнішньополітичне прогнозування	4	2	12	2	3	Поточне опитування
Тема 6. Інструментарій та етапи прогнозного дослідження	4	2	12			Групові завдання
Тема 7. Сценарні методи політичного прогнозування	4	2	12			Групові завдання
Тема 8. Глобальне політичне прогнозування	4	2	12			Групові завдання
Разом	30	15	94	5	6	

Заочна форма навчання

Назва теми	Кількість годин		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Тема 1. Аналіз зовнішньої політики як невід’ємна складова міжнародних відносин.	2	2	15
Тема 2. Інформаційно-аналітичне забезпечення зовнішньополітичного аналізу та прогнозування			15
Тема 3. Методологічні засади аналізу зовнішньої політики	2		15
Тема 4. Система зовнішньополітичного аналізу у провідних країнах світу			15
Тема 5. Політичне та зовнішньополітичне прогнозування	2	2	15
Тема 6. Інструментарій та етапи прогнозного дослідження	2		16
Тема 7. Сценарні методи політичного прогнозування			16
Тема 8. Глобальне політичне прогнозування			16
Разом	8	4	138

5. Тематика практичних занять

Практичне заняття № 1

Тема. Аналіз зовнішньої політики як невід’ємна складова міжнародних відносин

Мета. Засвоєння етапів, змісту понять та теорій зовнішньої політики

Питання для обговорення:

1. Хронологічні етапи становлення аналізу зовнішньої політики та їх суть.
2. Аналіз зовнішньої політики (foreign policy analysis).
3. Теорія прийняття зовнішньополітичних рішень
4. Бюрократична теорія
5. Виклики глобалізації для аналізу зовнішньої політики.
6. Співвідношення традиційної та нової парадигм у аналізі зовнішньої політики.

Практичне заняття № 2

Тема. Інформаційно-аналітичне забезпечення зовнішньополітичного аналізу та прогнозування

Мета: розуміння змісту понять та моделей інформаційно-аналітичного забезпечення політичної системи

Питання для обговорення:

1. Зміст поняття «інформаційно-аналітичне забезпечення» (ІАЗ).
2. Модель інформаційно-аналітичного забезпечення політичної системи.
3. Світова практика інформаційно-аналітичного забезпечення політичної системи.

Практичне заняття № 3

Тема. Методологічні засади аналізу зовнішньої політики

Мета: розуміння проблем та знання методів аналізу зовнішньої політики

Питання для обговорення:

1. Методологія та методика аналізу зовнішньої політики.
2. Загальнонаукові методи, які використовуються при аналізі зовнішньої політики.
3. Соціально-гуманітарні методи в аналізі зовнішньої політики.
4. Експлікативні методи та їх характеристика
5. Конструктивні методи та їх огляд.
6. Прогнозні методи: метод Дельфі, побудова сценаріїв, «мозкового штурму».

Практичне заняття № 4

Тема. Система зовнішньополітичного аналізу у провідних країнах світу

Мета. вивчення передового досвіду функціонування системи зовнішньополітичного аналізу

Питання для обговорення:

1. Організація політикоуправлінських досліджень та їх роль у формуванні зовнішньої політики США.
2. Особливості формування аналітичних центрів у Європі.
3. Державні та недержавні аналітичні центри в сфері зовнішньої політики.
4. «Мозкові центри» як суб'єкти експертного середовища: функціональний аналіз.
5. Роль «мозкових центрів» США у формуванні ідейних засад зовнішньої політики.

Практичне заняття № 5

Тема. Політичне та зовнішньополітичне прогнозування

Мета. Розкрити сутність основних методів зовнішньополітичного прогнозування

Питання для обговорення:

1. Політичне прогнозування: зміст поняття. Прогностики: предмет, структура і метод прогностики. Об'єкти та суб'єкти політичної прогностики, її функції та завдання.
2. Прогнозуюча система. Методологічні прогностичні принципи
3. Параметри прогнозів. Критерії типології прогнозів. Прогностичні ефекти: прямі та зворотні.
4. Поняття, методи та принципи зовнішньополітичного прогнозування.
5. Поняття та види верифікації прогнозів.
6. Врахування особового фактору в прогнозуванні зовнішньої політики.
7. Врахування національного характеру та культурних особливостей народу при прогнозуванні зовнішньої політики.

Практичне заняття № 6

Тема. Інструментарій та етапи прогностичного дослідження

Мета. Застосування інструментарію зовнішньополітичного прогнозування

Питання для обговорення:

1. Інструментарій політичного прогнозування: різні види анкетування, якісні й кількісні методи оцінки даних опитувань суспільної думки, спеціальні системи передбачення.
2. Основні етапи прогнозування.
3. Передбачення на основі стійких тенденцій розвитку.

Практичне заняття № 7

Тема. Сценарні методи політичного прогнозування

Мета. Розуміти сутність основних методів політичного прогнозування.

Питання для обговорення:

1. Основні завдання та способи використання сценаріотехнік в політичному прогнозуванні.
2. Основні технологічні альтернативи, що використовуються при використанні прогностичних сценаріїв.
3. Основні методи та алгоритми сценарного прогнозування.
4. Використання кількісних показників як допоміжного інструментарію сценаріотехніки.

Практичне заняття № 8

Тема Глобальне політичне прогнозування

Мета. Засвоєння предмету та методів глобального політичного прогнозування

Питання для обговорення:

1. Глобальне внутрішньополітичне і зовнішньополітичне прогнозування.
2. Академічне політичне прогнозування.
3. Прикладне прогнозування в політиці.

6. Самостійна робота

Самостійна робота з дисципліни «Аналіз та прогнозування зовнішньої політики» передбачає

систематизацію знань, поглиблене вивчення інформаційних систем, узагальнення класифікаційних ознак, закріплення теоретичних та практичних знань студента з навчального курсу.

Самостійна робота оцінюється за 100-бальною шкалою і є обов'язковою складовою модулів.

Самостійна робота оформляється у вигляді презентації. Обсяг презентації не повинен перевищувати 25 сторінок (оптимальний обсяг -20 сторінок).

Презентація включає: титульну сторінку; план; вступ; основну частину (розкривається сутність обраної теми; висновки; список використаних джерел (повинен бути оформлений відповідно до встановлених вимог і складатися не менше ніж із 10 літературних джерел (з обов'язковим використанням іноземних джерел).

Теми самостійної роботи:

1. Причини та історія становлення політичного аналізу як науки.
2. Початок використання політичного аналізу у зовнішній політиці.
3. Державні аналітичні центри в сфері зовнішньої політики.
4. Способи та форми впливу «мозкових центрів» на формування зовнішньої політики.
5. Особливості відбору інформації при політичному аналізі.
6. Рівні та форми аналізу зовнішньої політики.
7. Основні завдання аналітичної діяльності у галузі міжнародних відносин.
8. Основні принципи та підходи до методи аналізу політики.
9. Роль оперативної інформації в аналізі зовнішньої політики.
10. Основні проблеми аналізу зовнішньої політики на сучасному етапі розвитку міжнародних відносин.
11. Джерела аналізу інформації в міжнародних відносинах.
12. Методи аналізу документів.
13. Експертні оцінки у зовнішньополітичному аналізі та прогнозуванні.
14. Політичні події та ситуації як особливі об'єкти політичного аналізу.
15. Якісний аналіз: основні види.
16. Об'єктивні можливості наукового передбачення та його обмеженість.
17. Критерії типології прогнозів.
18. Способи розробки прогнозів.
19. Статистичний матеріал у прогнозуванні міжнародних відносин.
20. Поняття та зміст верифікації прогнозів.
21. Методи моделювання у політичному аналізі та прогнозуванні.
22. Комп'ютерні моделі міжнародних відносин.

7. Тренінг з дисципліни

Мета: вміти розробляти сценарії прогнозування зовнішньої політики

Студент обирає із запропонованого переліку тему і готує аналітичне резюме (обсяг 2-5 сторінок):

1. Синтетична парадигма в глобальному політичному прогнозуванні.
2. Розробка сценаріїв у парадигмі синтетичного прогнозування.
3. Врахування особового фактору в прогнозуванні зовнішньої політики.
4. Врахування національного характеру та культурних особливостей народу при прогнозуванні зовнішньої політики.
5. Нарада як найпопулярніший спосіб здійснення групових експертних оцінок.

8. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студента:

- поточне тестування та опитування;
- підсумкове тестування по кожному змістовому модулю;
- оцінювання виконання самостійної роботи;
- екзамен.

9. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни визначається як середньозважена

величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять	Модульний контроль передбачає оцінку завдань по кожній темі. Оцінка виставляється як сума отриманих за кожне завдання балів (1 завдання – макс. 25 балів)	Тренінг (Оцінка виставляється за виконане завдання)	Самостійна робота (Оцінка виставляється за виконане завдання)	Екзамен містить 3 теоретичних і 1 практичне завдання. Кожне завдання оцінюється макс. 25 балів. Оцінка виставляється як сума отриманих за кожне завдання балів

Шкала оцінювання:

За шкалою університету	За національною Шкалою	За шкалою ECTS
90-100	Відмінно	A (відмінно)
85-89	Добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	Задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ з/п	Найменування	Номер теми
1.	Електронний варіант лекцій	1-8
2.	Мультимедійне супроводження лекцій, підготовлене у програмі Microsoft PowerPoint	1-8
3.	Індивідуальні завдання для самостійного виконання (електронний варіант)	1-8
5.	Фліпчарт, ноутбук, проектор	1-8

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

- Власов В.Г. Зміст та механізми зовнішньої політики сучасної держави. *Міжнародні відносини. Серія «Політичні науки»*. 2015. № 8. С. 1-14.
- Вовк Р.В. Моделювання міжнародних відносин: навч. посібник. К.: Знання, 2012. 246 с.
- Деменко О.Ф. Пріоритети зовнішньої політики України на сучасному етапі. *Вісник Національного університету оборони України*. 2014. Вип. 4. С. 362-367.
- Євменшкіна О.Л. Поняття прогнозування та взаємозв'язок прогнозування й державного стратегічного планування. *Держава та регіони*. 2016. № 3 (55). С. 28- 32.
- Зінько І.З. Зовнішня політика країн Північної Європи: навч. посібник. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2015. 327 с.
- Крушинський В.Ю. Зовнішня політика Великої Британії (1997-2007): монографія. Київ: Київський університет; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, 2015. 175 с.
- Лисенко Ю.В. Теоретичні основи політичного прогнозування. *Нова парадигма*. 2015. Випуск 126. С. 150-159.
- Макаренко Є.А. Інформаційна демократія у стратегіях зовнішньої і внутрішньої політики республіки Польща. *Міжнародні відносини. Серія: Політичні науки*. 2017. № 13. С. 34-41.
- Піпченко Н.О. Соціальні медіа у структурі зовнішньої політики провідних міжнародних акторів: монографія. Київ: Центр вільної преси, 2014. 333 с.
- Ржевська Н. Ф. Інституційний вимір політичного аналізу і прогнозування в США. *Гілея: науковий вісник*. 2012. Вип. 60 (№ 5). С. 737-741.

11. Ржевська Н.Ф. «Мозкові центри» як суб'єкти експертного середовища: функціональний аналіз. *Політичний менеджмент*: український науковий журнал. 2012. № 1/2 (52-53). С. 33-41.
12. Ржевська Н.Ф. Політичний аналіз і стратегічне прогнозування в США: інституційний вимір. Дрогобич: Коло, 2012. 256 с.
13. Рудько С.О. Зовнішня політика країн Західної Європи в постбіполярний період: навч.-метод. посібник з курсу. Остроз: Вид-во Нац. ун-ту «Остроз. акад.», 2012. 409 с.
14. Рудько С.О. Зовнішня політика та політичні системи Французької Республіки та Федеративної Республіки Німеччини: підручник з курсу. Остроз: Вид-во Нац. ун-ту «Остроз. акад.», 2015. 297 с.
15. Седляр Ю.О. Аналіз та прогнозування зовнішньої політики: навч. посібник. Миколаїв: Видавництво Чорноморського державного університету імені Петра могили, 2010. 272с.
16. Седляр Ю.О. Еволюція аналізу зовнішньої політики як наукового напрямку. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*. 2016. Випуск 93 (Частина II). С. 43-50.
17. Седляр Ю.О., Стадніченко О.І. Зовнішньополітичний аналіз: предметне поле дослідження та етапи становлення. *POLITICUS*: науковий журнал. 2016. № 1. С. 228-231.
18. Ситник Г.П. Зовнішня політика та національна безпека: навч. посіб. / Г. П. Ситник, Д. В. Неліпа, М. Г. Орел ; за ред. Г. П. Ситника. – К. : ВПЦ "Київський університет", 2022. – 208 с.
19. Тенденції 2020-го та прогноз на 2021-й: політика, економіка та зовнішні відносини України. URL: <https://drive.google.com/file/d/12nkVY4RNDFeaeZPEWJ59XdPIC7xqm5d7/view>.
20. Терещук В.І. Системний аналіз інституціонального забезпечення реалізації зовнішньої політики публічної дипломатії (на основі досвіду США). *Міжнародні відносини. Серія «Політичні науки»*. № 11. 2016. URL: http://journals.iir.kiev.ua/index.php/pol_n/article/view/2909.
21. Manski C. Communicating uncertainty in policy analysis. *PNAS*. April 16. 2019. p. 116-122.
22. Weimer D., Vining A. *Policy Analysis: Concepts and Practice*. New York, 2017. p. 470.
23. Philip B.K. Potter *Methods of Foreign Policy Analysis*. URL: [Methods of Foreign Policy Analysis | Oxford Research Encyclopedia of International Studies](#)
24. Jeffrey S. Lantis and Ryan K. Beasley *Comparative Foreign Policy Analysis* URL: (99+) [Comparative Foreign Policy Analysis | Ryan Beasley - Academia.edu](#)
25. *Forecasting in Policymaking: Beyond Cassandra* URL: [Forecasting in Policymaking: Beyond Cassandra — fp21](#)
26. *Keeping Score: A New Approach to Geopolitical Forecasting*. February 2021 URL: [Keeping Score-A New Approach to Geopolitical Forecasting \(upenn.edu\)](#)